

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10C/349/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115222188
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8115222188.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom PhD. v právnej veci žalobcu Quantum Credit, a. s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti žalovanému: E. Q., F.. XX.X.XXXX, T. XXX XX B. XXX, o zaplatenie sumy 356,93 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 24,99 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne z tejto sumy od 26.8.2012 do zaplatenia všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojím žalobným návrhom podaným na tunajšom súde dňa 24.08.2015 žiadal navrhovateľ zaviazat' odporcu na zaplatenie sumy 356,93 Eur s príslušenstvom pozostávajúcej z nezaplatených faktúr za poskytnutie telekomunikačných služieb spoločnosťou Slovak Telekom a.s..

2. Žalovaný sa k žalobe návrhu nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie samotnou žalobou, zmluvou o poskytovaní verejných služieb, dodatku k zmluve, oznámením o postúpení pohľadávok, faktúrami ako aj ostatného spisového materiálu.

4. Dňa 1.4.2016 tunajší súd vyhlásil rozsudok pod č. k. 10 C 349/2015-22, ktorým žalobu zamietol a nepriznal účastníkom náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že Vychádzal zo zistenia, že faktúry na sumu 356,93 Eur, resp. nárok na zaplatenie tejto sumy je nárokom premlčaným s tým, že v danom prípade začínala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba nasledujúcim dňom po uplynutí fakturačného obdobia, teda dňom 08.08.2012, nakoľko týmto dňom žalobca, resp. jeho právny predchodca sa mohol objektívne domáhať svojho práva po prvýkrát, nakoľko vedel o výške vzniknutého nároku a o tom, kto za neho zodpovedá. To, že faktúra bola vystavená neskôr a takisto aj dátum splatnosti faktúry je až 25.08.2012 z pohľadu premlčania nie je relevantné, nakoľko v danom prípade sa vychádza z toho, kedy sa objektívne mohol po prvýkrát dozvedieť žalobca o svojom nároku, čo objektívne nastalo už uplynutím fakturačného obdobia. Predmetná všeobecná 3-ročná premlčacia doba teda uplynula dňa 08.08.2015, pričom žaloba bola podaná až dňa 24.08.2015, teda po jej márnom uplynutí.

5. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súdu napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobe vyhovie a zaviazže žalovaného uhradiť žalobcovi trovy. Poukázal na ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa,

kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V danom prípade sa jedná o uplatnenie majetkového práva na zaplatenie faktúry. Právo sa mohlo vykonať po prvý raz potom, čo uplynula lehota zročnosti, teda potom, čo sa dostal dlžník do omeškania. Zročnosť faktúry uplynula dňa 25.08.2012, teda v tento deň do 24:00 hod (do polnoci) mohol dlžník naposledy zaplatiť faktúru ešte včas. Až nasledujúcu deň, teda 26.08.2012 (pozn. odvolacieho súdu - správne má byť 26.08.2012) došlo k porušeniu povinnosti dlžníka a dlžník sa dostal do omeškania. Tento deň bol prvým dňom, kedy mohol veriteľ uplatniť svoje právo na súde bez rizika, že by došlo k predčasnému uplatneniu práva na súde a až od tohto dňa veriteľovi beží trojročná premlčacia doba na uplatnenie konkrétneho peňažného nároku v súdnom konaní. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že trojročná premlčacia doba začala plynúť nasledujúcim dňom po uplynutí fakturačného obdobia, teda dňom 08.08.2012, nakoľko týmto dňom sa mohol žalobca, resp. jeho právny predchodca domáhať svojho práva po prvý krát. Takéto právne posúdenie nepovažuje za správne, nakoľko finančný nárok je potrebné vyčíslieť a uplatniť daňovým dokladom, od splatnosti ktorého až začína plynúť premlčacia doba.

6. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

7. Odvolací súd uznesením č. k. 8 Co 121/2016-35 zo dňa 26.6.2017 zrušil vyššie uvedený rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ustanovenie § 101 upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby, ktorá platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neráta s osobitnou (kratšou či dlhšou) premlčacou dobou. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde, teda keď je actio nata. Actio nata nastáva vo väčšine prípadov zročnosťou (splatnosťou) dlhu, t.j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením. Zročnosť môže byť určená dohodou, právnym predpisom alebo rozhodnutím príslušného orgánu. Iba ak čas splnenia záväzku (dlhu) nebol dohodnutý ani inak určený právnym predpisom, či určiteľným rozhodnutím súdu, dlžník je podľa ustanovenia § 563 povinný splniť v prvý deň po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Prvá objektívna možnosť vykonania tohto práva je daná okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať, t.j. dňom, ktorý nasleduje po dni, keď došlo k vzniku tohto právneho vzťahu dohodnutého na neurčitú dobu. Ak čas splnenia dlhu nebol dohodnutý ani inak určený, premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po tom, keď dlh vznikol. (Pozri R 28/1994).

8. Podľa § 177 ods. 2 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pojednávanie nie je potrebné nariadovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur.

9. Podľa § 297 písm. b) CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

10. Podľa § 219 ods. 1, 3 CSP rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

11. Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 325,76 Eur, jedná sa o drobný spor a na strane žalovaného je spotrebiteľ (§ 297 písm. b) CSP), súd na prejednanie veci nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 19.12.2017 o 8.30 hod.. Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

12. Po vrátení veci z odvolacieho súdu súd prvej inštancie sa oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

13. Na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19.06.2012 poskytovala spoločnosť Slovak Telekom, a.s., právny predchodca žalobcu žalovanému verejnú telefónnu službu s programom služieb DATA SIM MI NEOB3.

14. Za poskytnuté služby vyfakturovala spoločnosť Slovak Telekom a.s. za obdobie od 08.07.2012 do 07.08.2012 celkovo sumu 356,93 Eur. Predmetné faktúry zo strany žalovaného neboli spoločnosť Slovak Telekom a.s. uhradené, pričom na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.6.2014 boli predmetné pohľadávky postúpené na žalobcu.

15. Žalobca predložil súdu faktúru č. 7208196404 na sumu 24,99 Eur so splatnosťou 25.8.2012, kde faktúra predstavovala sumu za reálne poskytnuté služby, ako aj faktúru č. 77308065385 na sumu 331,94 Eur so splatnosťou 25.8.2013, pričom faktúra znejúca na sumu 331,94 Eur obsahovala len zmluvnú pokutu.

16. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli dňa 9.6.2014 zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu, pričom žalovanej bolo postúpenie pohľadávky oznámené listom zo dňa 3.7.2014.

17. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon“) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

18. Podľa § 44 ods. 2 zákona zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/351/20150623?ucinnost=23.01.2012>>,

b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,39) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/351/20150623?ucinnost=23.01.2012>>

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/351/20150623?ucinnost=23.01.2012>>,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplyvať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/351/20150623?ucinnost=23.01.2012>>,

d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,

e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,

f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,

g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,

h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/351/20150623?ucinnost=23.01.2012>>,

i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

19. Podľa § 44 odsek 3 zákona údaje uvedené v odseku 2 môžu byť uvedené v ktorejkoľvek súčasti zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane všeobecných podmienok alebo cenníka; to neplatí pre údaje, ktoré musia byť výslovne uvedené priamo v písomnom vyhotovení zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak je zmluva o poskytovaní verejných služieb podľa odseku 1 písomná:

- a) lehotu prvého pripojenia k sieti,
- b) obmedzenia, ktoré podnik zavedie na používanie podnikom dodaných koncových zariadení účastníkovi,
- c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,
- d) cenu alebo zdroj, spôsob a možnosti získania informácií o cene,
- e) informáciu o účtovacom období a spôsobe fakturácie v prípade fakturovaných služieb,
- f) čas trvania zmluvy vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby.

20. Podľa § 43 ods. 1 zákona podnik má právo

- a) na úhradu za poskytnutú verejnú službu,
- b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení,
- c) odmietnuť uzavretie zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak
- d) poskytovanie verejnej služby na požadovanom mieste alebo v požadovanom rozsahu je technicky neuskutočniteľné okrem poskytovania univerzálnej služby podľa § 50 ods. 2 písm. a) <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/351/20150623?ucinnost=23.01.2012>> alebo by bolo možné len s vynaložením neprimerane vysokých nákladov,
- e) záujemca o ňu nedáva záruku, že bude dodržiavať zmluvu preto, že je dlžníkom podniku alebo iného podniku alebo niektorý z týchto podnikov už predtým odstúpil od zmluvy s ním alebo vypovedal s ním zmluvu,
- f) záujemca nesúhlasí s podmienkami zmluvy o poskytovaní verejných služieb,
- g) dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu jej zneužívania, a to až do odstránenia jej zneužívania alebo vykonania technických opatrení zamedzujúcich jej zneužívanie, nezaplatenia splatnej sumy za verejnú službu v lehote upravenej v zmluve o poskytovaní verejných služieb, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí primeranej lehoty určenej na zaplatenie alebo podstatného porušenia iných zmluvných podmienok zo strany účastníka; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení,
- h) požadovať od účastníka alebo jeho splnomocneného zástupcu pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní verejných služieb predloženie preukazu totožnosti, vyhotoviť kópiu preukazu totožnosti alebo odčítať údaje z preukazu totožnosti elektronickými prostriedkami na účely overenia poskytnutých údajov účastníka podľa odseku 2 písm. b).

21. Podľa § 43 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, podnik je povinný uzavrieť zmluvu o poskytovaní verejných služieb s každým záujemcom o poskytovanie verejnej služby, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c).

22. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

23. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

24. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

25. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

26. Podľa § 544 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

27. Podľa § 545 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak z dojednaní o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

28. Podľa § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednaní účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté.

29. Podľa ustanovenia § 559 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

30. Podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

31. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednanie alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

33. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní,
s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie

35. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

36. Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

37. Podľa § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase rozhodovania súdu, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

38. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie prihliadne súd len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

39. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

40. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu sa ex offio zaoberal aj námietkou premlčania nárokov žalobcu, keďže ide o vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Je nesporné, že splatnosť jednotlivých faktúr nastala 25.8.2012 (resp. 25.8.2013), teda k porušeniu povinnosti dlžníka došlo až 26.5.2012. Súd prvej inštancie v pôvodnom konaní bol toho názoru, že trojročná premlčacia doba začala plynúť nasledujúcim dňom po uplynutí fakturačného obdobia, teda dňom 8.8.2012, nakoľko týmto dňom sa mohol žalobca, resp. jeho právny predchodca domáhať svojho práva po prvý krát.

Takéto právne posúdenie nepovažoval žalobca za správne, nakoľko finančný nárok je potrebné vyčíslieť a uplatniť daňovým dokladom, od splatnosti ktorého až začína plynúť premlčacia doba.

41. Na tomto mieste súd prvej inštancie akcentuje, že pokiaľ by veriteľ podal žalobu deň nasledujúci po vzniku dlhu, nebola by daná actio nata, žaloba by teda bola podaná predčasne. Ustanovenie § 101 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> viaže začiatok plynutia premlčacej doby na čas, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz, a nie na čas, keď veriteľ právo mohol vykonať po prvý raz. Právo sa prvý raz mohlo uplatniť na súde v čase, keď existovala actio nata, a nie v deň, keď sa po prvý raz mohlo uplatniť, teda v čase, kedy mohla existovať actio nata. Opačné právne posúdenie by znamenalo to, že by sa mohol premlčať záväzok, ktorý sa ešte ani nestal splatným. Súd preto mal za to, že nárok žalobcu premlčaný nebol.

42. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že návrh žalobcu je čiastočne dôvodný, preto mu vyhovel vo výške 24,99 Eur, čo predstavuje sumu nezaplatenú z predloženej faktúry č. 7208196404 na sumu 24,99 Eur so splatnosťou 25.8.2012, kde faktúra predstavovala sumu za reálne poskytnuté služby. Súd jej výšku mal bezo sporu preukázanú z predloženej faktúry, ako aj samotnej zmluvy medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu.

43. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o konanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

44. Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu.

45. Žalobca si uplatnil aj úroky z omeškania k dátumu splatnosti jednotlivých faktúr. Keďže súd priznal žalobcovi uplatnenú sumu za nezaplatenú faktúru za telekomunikačné služby vo výške 24,99 Eur a žalobca si uplatnil úroky z omeškania v súlade s citovaným zákonným ustanovením, súd mu ich priznal od dátumu splatnosti faktúry, t. j. od 26.8.2012 až do zaplatenia.

46. Súd ale v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a to faktúru č. 77308065385 na sumu 331,94 Eur so splatnosťou 25.8.2013 v celosti, ktorá obsahovali zmluvnú pokutu, v uvedenej výške.

47. Je potrebné vychádzať z toho, že každá spotrebiteľská zmluva musí byť transparentná. Zmluvné podmienky musia byť formulované jasne a zrozumiteľne nielen gramaticky, ale aj z toho pohľadu, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z rohu pre neho vyplývajú (rozsudok ESD C-26/13).

48. Zásada transparentnosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok a Sadzobníka poplatkov. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru a nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu (nález ÚS SR I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013).

49. Pre spotrebiteľský právny vzťah vychádzajúc aj z európskej judikatúry je typická tzv. teória skutočného plnenia, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť len za skutočne dodanú službu. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmu dodávateľa (rozsudok ESD C-26/13, Arpád Kásler, Hajnalka Káslerne Rábai proti OTP Jelzalogbank Zrt z 30. apríla 2014, bod 58). Tento princíp je už zakomponovaný aj v ust. § 53 ods. 4 písm. v/ OZ, v zmysle ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

50. Súd prvej inštancie má za to, že dojednanie týchto zmluvných pokút je v rozpore so spotrebiteľským právom, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. V spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy by nemal byť príslušný alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy - spotrebiteľ. Žalobca tiež nepreukázal, že by predmetná zmluvná pokuta bola individuálne dojednaná. Žalobca ponúka žalovanému svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. Zmluvnú pokutu žiada žalobca zaplatiť od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozby pokuty existuje pri akomkoľvek porušení, dôsledkom čoho zmluvné pokuty neobchádza ani aspekt neurčitosti. Dodatky k zmluvám sa svojim obsahom líšia len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, programoch služieb, dobe viazanosti a zmluvnej pokute pri dodatkoch. Predložené zmluvy sú zmluvami formulárovými, do ktorých sa uvedené údaje dopisujú. Keďže žalovaný je spotrebiteľom, žalovaná zmluvná pokuta, ktorá bola postúpená na žalobcu, súd je toho názoru, že žalobca využil svoje dominantné postavenie a sofistikované praktiky voči neskúsenému žalovanému, predstavujú bez akýchkoľvek pochyb zneužitie žalovaného ako slabšej strany spotrebiteľa a žalobca pri tom zneužil jeho neskúsenosť, dôverčivosť, ktorý sofistikované praktiky žalobcu neovláda a nerozumie im a práve preto súd prihladol na ochranu žalovaného ako slabšej strany - spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd v tejto časti návrh žalobcu zamietol.

51. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

52. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

54. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 7 % (24,99 eur z 356,93 eur), preto nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému úspešnému vo zvyšku žiadne trovy konania nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.